

Spis treści

Czym jest Europa? Kim są Europejczycy? 5

(Radosław Zenderowski)

Narodziny Europy i europejskości 7

Europa jako wynik ewangelizacji i wytrwałego pielgrzymowania 7

Europa jako płodna synteza kultur i tradycji 12

Granice Europy – granice w przestrzeni, granice w kulturze 15

Europejska jedność w różnorodności 22

Europejskość Wschodu – europejskość Zachodu 24

„Dwa płuca” Europy 26

Europa Środkowa jako miejsce szczególne na mapie Europy 30

Patroni Europy 35

Dwa oblicza Europy: zjednoczenie i nowe podziały 55

(Radosław Zenderowski)

Europa pogrążona w kryzysie 55

Gdzie szukać źródeł kryzysu? 58

Specyfika współczesnego kryzysu Europy 60

Kryzys Europy – kryzysem chrześcijaństwa 65

Co staje na drodze do pełnej jedności? 67

Stare i nowe bariery zjednoczenia 67

Papież recenzentem i uczestnikiem integracji w Europie 76

Skandal podziałów wewnątrz chrześcijaństwa 87

Polityczne areopagi zjednoczonej Europy 102

(Sławomir Sowiński)

- Metoda polityczna „ojców założycieli” 103
- Polityczne areopagi współczesności 106
- Ku integracji bardziej solidarnej 110
- Ku integracji pogłębionej 114
- Drogi i bezdroża europejskiej polityki 118
- Polityka, wartości i ideologia 122
- Sprostac trudnym wyzwaniom integracji 127
- Europejskie dobro wspólne 133
- Być chrześcijańskim politykiem w jednoczącej się Europie 141

Polska w zjednoczonej Europie 162

(Sławomir Sowiński)

- W Europie zawsze byliśmy 163
- Suwerenna Polska w zjednoczonej Europie 165
- Tożsamość kulturowa Polski w procesie integracji europejskiej 169
- Wkład polskiej kultury w budowę zjednoczonej Europy 170

Jan Paweł II o Europie i europejskości 189

(aneks)

- Akt Europejski, Santiago de Compostela, 9 listopada 1982 190
- Przemówienie do grupy katolickich parlamentarzystów europejskich,
Rzym, 10 listopada 1983 195
- Przemówienie podczas wizyty w siedzibie Europejskiej Wspólnoty
Gospodarczej, Luksemburg, 15 maja 1985 200
- Przemówienie w siedzibie Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej,
Bruksela, 20 maja 1985 205
- Przemówienie podczas audiencji dla Komitetu Zgromadzenia
Parlamentarnego Rady Europy do Stosunków z Parlamentami
Krajowymi, Rzym, 17 marca 1988 213
- Przemówienie do Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy, Strasburg,
8 października 1988 216

- Przemówienie w Parlamencie Europejskim, Strasburg,
11 października 1988 **224**
- Przemówienie do Korpusu Dyplomatycznego, Rzym, 13 stycznia 1990 **230**
- Przemówienie do uczestników zebrania konsultacyjnego przed specjalnym
zgromadzeniem Synodu Biskupów poświęconym Europie, Rzym,
5 czerwca 1990 **235**
- Przemówienie na forum rektorów uniwersytetów europejskich, Rzym,
19 kwietnia 1991 **244**
- Homilia w czasie Mszy świętej odprawionej na lotnisku aeroklubu,
Włocławek, 7 czerwca 1991 **250**
- Przemówienie do członków Rady Konferencji Episkopatów Europy
(CCEE), Rzym, 16 kwietnia 1993 **256**
- Przemówienie przed Bramą Brandenburską, Berlin, 23 czerwca 1996 **261**
- Przemówienie do grupy chrześcijańskich deputowanych do Parlamentu
Europejskiego, Rzym, 6 marca 1997 **265**
- Przemówienie do grupy parlamentarzystów austriackich, Rzym,
23 marca 1997 **268**
- Homilia z okazji tysięcznej rocznicy śmierci św. Wojciecha, Gniezno,
3 czerwca 1997 **271**
- Przemówienie do prezydentów siedmiu państw Europy Środkowej,
Gniezno, 3 czerwca 1997 **278**
- Homilia podczas kanonizacji bł. Jadwigi królowej, Kraków,
8 czerwca 1997 **280**
- Przemówienie do trzeciej grupy biskupów polskich podczas wizyty
ad limina Apostolorum, Rzym, 14 lutego 1998 **286**
- Przemówienie w Parlamencie Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa,
11 czerwca 1999 **295**
- Przemówienie podczas składania listów uwierzytelniających
przez Ambasador Polski przy Stolicy Apostolskiej Hannę Suchocką,
Watykan, 3 grudnia 2001 **302**
- Przemówienie papieskie do korpusu dyplomatycznego akredytowanego
przy Stolicy Apostolskiej, Rzym, 10 stycznia 2002 **305**

- Literatura 311**
- Spis map 314**
- Spis ilustracji 315**

